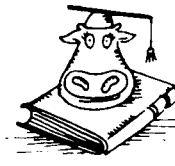

השכלה מקצועית

קורסים קצרים למתמחים

רשמו א. בן-אשר, מ. איתם וא. סמסון, ש.ה.מ.

ענף הרפת הגדול והמתוחכם דורש ידע ומיומנות בשטחי מדע וטכנולוגיה רבים מאוד ושונים מאוד. בחודשי החורף והאביב תשמ"א קיימה המחלקה לבקר של ש.ה.מ. יחד עם גורמים מקצועיים אחרים שורה של קורסים קצרים ומרוכזים של שלושה עד חמישה ימים בנושאי התמחות אחדים. ציבור הרפתנים גילה עניין רב בקורסים אלה. בכל אחד מהם השתתפו 40-60 רפתנים ויותר, אשר ריענונו ועידכנו את הידע המצוי אצלם והמצטבר.

קורס לפוריות הבקר התקיים בבית ניסן בנתניה בדצמבר 1980, במשך 4 ימים. בקורס הוסברו נושאי הפוריות על ידי חוקרי מכון וולקני, רופאי "החקלאית", אנשי האגודות להזרעה ו.ש.ה.מ., מנקודות הראות השונות. נושאי הקורס העיקריים היו: הפיזיולוגיה של מערכת המין התקינה והבלתי תקינות והגורמים השונים המשפיעים עליה (הזנה, אקלים ועוד); מדדים לרמת הפוריות ודרכים לניתוח ואיתור תקלות בפוריות; האמצעים השונים לשיפור הפוריות.

הקורס היקנה למשתתפים בסיס עיוני איתן לביצוע עבודתם בשדה תוך הבנה יותר מעמיקה. ריכזו את הקורס שאול אגר וישראל פלמנבאום. **קורס לגידול יונקים** התקיים במלון החוף הירוק בנתניה בחודש מרץ 1981 במשך 3 ימים. במסגרת הקורס נלמדו הנושאים הקשורים בטיפול בוולד הנולד, בשימוש הנכון בקולוסטרום, בהזנת היונקים בחלב, תחליפי חלב ומזון מרוכז, בהשפעת האקלים והמבנים

התקיימו גם פעילויות בערבים: פגישה עם נציגי מועצת החלב, התאחדות מגדלי בקר והמחלקה לבקר של ש.ה.מ. וכן רבי-שיח של רכזי רפתות מיצגות על דרכי ניהול הרפת השיתופית. ריכזו את הקורס אלי סמסון.

הקורס לצימצום מקי מחלות עטין וייצור חלב איכות היה הרביעי במנין, שהתקיים בנושאים אלה. כמו קודמיו, גם קורס שהתקיים בפברואר 1981 בעכו, היה מבוקש על ידי הרפתנים. נרשמו והשתתפו בו 32 תלמידים.

מבחינת הרכב המשתתפים ראינו ניצנים ראשוניים של חידוש רענן: בין המשתתפים ישבו שלושה חברי מושבים, שעדריהם מונים עשרות רבות של פרות. זה זמן רב אנו טוענים ומנסים לשכנע, שבעל העדר המשפחתי הגדול הוא צרכן פוטנציאלי של ידע בדיוק כמו חברו מהמשק השיתופי הגדול. השתלמויות קצרות הן השקעה טובה גם במשק המשפחתי וצריכות להיכלל ברשימת "העדויות החובה". אנו מקווים שרבים וטובים ילכו בעקבות משתתפים אלה ומושביניקים רבים יבואו לקורסים הבאים.

הנושאים שנדונו בקורס היו מגוונים והמארגנים הרכיבו את תוכנית הלימודים בצורה כזו שהבעיה תואר מכל הכיוונים, והעצות המעשיות יקבלו ביסוס מקצועי ככל שניתן במסגרת המצומצמת. הנושאים כללו: אנטומיה של העטין, מהות המסטיטיס, נזקים כלכליים, תרופות והשפעתן, טיפולים קליניים בשדה, היגיינה של חליבה וציוד חליבה, אינטראקציה בין מכונית חליבה ומסטיטיס, שיטות גילוי ובדיקות שדה, בקטריולוגיה של חלב גולמי, תחזוקה של ציוד חליבה, קרור חלב וחיסכון באנרגיה, תיגולים והדגמות.

שעור מסכם התקיים במעבדה האזורית עכו ובו ניתן למשתתפים להתרשם ישירות מעבודה מעבדתית בנושא.

ריכוז את הקורס משה איתם.

קורס בינלאומי להשבחה, הזנה וממשק בקר לחלב: האגף להדרכת חוץ של משרד החקלאות והמחלקה לשיתוף בינלאומי של משרד החוץ מקיימים שורה ארוכה של קורסים בנושאים חקלאיים רבים ושונים לפעילי חקלאות מארצות מתפתחות, שיש לישראל עניין בהן וקשרים איתן.

פעם בשנה מקיימים גם קורס בנושא של גידול בקר בשפה האנגלית.

השנה התקיים קורס להשבחה, הזנה וממשק של בקר לחלב, במדרשת רופין, בחודשים פברואר – מרץ 1981. 20 משתתפי הקורס היו קציני פיתוח חקלאיים, מנהלי חוות בעלי חיים, מדריכים לגידול בקר, מרצים לגידול בקר באוניברסיטאות, רופאי בעלי חיים ואנשי

תחנות להזרעה מלאכותית. כולם היו בעלי השכלה אוניברסיטאית, מקפריסין, תאילנד, נפאל, בורמה, הודו, הפיליפינים, קניה, לסוטו, סנט-קיטס, מכסיקו, גואטמלה, פרו ואקוודור. התוכנית המקצועית היתה באחריות המחלקה לבקר של ש.ה.מ. וכללה סדרות אחדות של הרצאות בנושאי מזונות והזנה, השבחה והזרעה מלאכותית, ניהול, רישום וממשק, בריאות ומניעת מחלות ושיטות הדרכה. ההרצאות ניתנו על ידי אנשי מכון וולקני, המכון הווטרנארי, "החקלאית", האגודות להזרעה מלאכותית, ה.מ.ב. וש.ה.מ.

בשילוב עם ההרצאות העיוניות התקיימו סיורים רבים ברפתות בקיבוצים ומושבים ובמוסדות המשרתים את הענף: מחלבות, מכוני תערובות, בית מטבחים, מכוני מחקר ועוד. החניכים התארחו אצל רפתנים במושב כפר יהושע ובבית ההארכה בחפץ חיים. כמו כן התלו למזרעים ולרופאים וטרינארים בעבודתם. התקיימו הרצאות רבות וסיורים בנושאים כלליים של ידיעת העם והארץ, להכרת הרקע הכללי של מדינת ישראל.

לקראת סיום הקורס התחלקו המשתתפים לצוותי עבודה להכנת "פרויקט הסיום" שבו הם התבקשו להכין תוכנית עבודה יישומית ומתאימה לתנאי ארצותיהם באחד מנושאי הקורס. כל צוות עבד בהנחייתו של מלווה, מומחה לנושא, שבעזרתו הכינו את הנושא והציגו אותו בפני מליאת הקורס והאורחים שהוזמנו ליום הסיכום.

הקורס הסתיים כרגיל בנשף סיום מרשים עשיר בדגלים ססגוניים, תלבושות לאומיות, נאומים יוצאים מן הלב, כיבוד כיד המלך והופעות מפולקלור העמים.

משתתפי הקורס ישאו איתם לארצותיהם מטען נכבד של ידע מקצועי מתקדם, הכרה שפיתוח ענף בקר לחלב מחייב שיתוף פעולה בין גורמים רבים ושונים, דבר שהומחש להם במרוצת הקורס כאן, חכרונות רבים ונעימים מן החוויות תרבות שזכו להן ומן הארץ שאירחה אותם. ריכוז את הקורס יצחק כרמל מהאגף להדרכת חוץ.

